

ABIKS TAOTLEJALE

Loomakasvatuse üleminekutoetus ja piimasektori eritoetus

2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
ÕIGUSAKTID	4
TAOTLUSTE ESITAMISE AEG	4
Taotluse esitamine läbi e-PRIA	4
Toetuste taotlemine põllumajandusliku majapidamise ülevõtmisel	5
TOETUSE SAAMISE NÕUDED	6
Ammlehma kasvatamise üleminekutoetus.....	6
Ute kasvatamise üleminekutoetus	7
Piima üleminekutoetus	7
Veise üleminekutoetus	7
Ute üleminekutoetus	8
Piimasektori eritoetus.....	8
Loomaandmete esitamine PRIA põllumajandusloomade registrisse.....	9
Karja suuruse säilitamine ja loomade asendamine	9
TAOTLUSE TÄITMINE	10
Pärimisdokumentide esitamine	10
Ammlehmade loetelu	11
Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmise avaldus	11
Taotlusel esitatud andmete muutmine või taotluse menetlemise lõpetamine.....	12
Täiendava otsetoetuse toetusõigused	12
PÜSIROHUMAA SÄILITAMINE	13
Püsirohuma kohustuse üleandmine ja asendamine	13
Püsirohuma tagasirajamise kohustuse rakendumine	13
Püsirohuma metsastamine	14
TAOTLUSTE KONTROLLIMINE	14
I Taotluste administratiivne kontrollimine.....	14
II Kohapealne kontrollimine	15
TOETUSE VÄHENDAMINE	16
TOETUSE ÜMBERSUUNAMINE	18
TOETUSE TAOTLUSE RAHULDAMATA JÄTMISE PÕHJUSED	21
TOETUSE MÄÄRAMINE JA MAKSMINE	22
OTSUSE VAIDLUSTAMINE	22
LOOMÜHIKUTE ARVESTUS	22

Sissejuhatus

Loomakasvatuse üleminekutoetuse eesmärgiks on kompenseerida loomakasvatajatele osaliselt nende kulutused ja tõsta sellega nende konkurentsivõimet. Samuti aitab toetus tootjail jätkata põllumajandussektoris nii, et nad säilitaksid ja planeeriksid tootmist pigem turunõudlusest kui saadaolevaist tootmistoetustest lähtudes. Piimasektori eritoetuse rakendamise eesmärgiks piimasektoris on piimatootmise säilitamine haavatavates tootmistüüpides, milleks on majapidamised, kus on 100 ja vähema pealised piimatootmiskvooti omavate tootjate piimakarjad.

Viit loomakasvatuse üleminekutoetust rahastatakse Eesti riigi eelarvest, piimasektori eritoetust rahastab Euroopa Liit.

Käesolev juhend on abimaterjal, mis tutvustab taotlejatele toetustega seotud tingimusi ja nõudeid, taotluse täitmist, menetlemist, kontrolli, toetuse määramist jne. Täpsed juhised ja tingimused on sätestatud õigusaktides. Loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotluste vastuvõtu, kontrollimise ja toetuse määramisega tegeleb Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA)

Narva mnt 3, Tartu 51009

Loomatoetuste ja pindalatoetuste infotelefon 737 7679

Faks 737 1201

e-post info@pria.ee

kodulehekülg <http://www.pria.ee/>

Toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpse korra on välja töötanud Põllumajandusministeerium

Lai 39//41, Tallinn 15056

Infotelefon 625 6101

Faks 625 6200

e-post pm@agri.ee

kodulehekülg www.agri.ee

Soovime edu taotlemisel!

Õigusaktid

Loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse maksmise aluseks on:

- Põllumajandusministri 21. veebruari 2013. a määrus nr 12 “Loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse saamise täpsemad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord ning toetusõiguse üleandmisest teavitamise kord ja põllumajandusloomade loomühikute arvestuse alused” (RT I, 25.02.2013, 5) <https://www.riigiteataja.ee/akt/125022013005>;
- Põllumajandusministri 17. veebruari 2010. a määrus nr 11 „Head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohuma säilitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord” (RT I, 27.07.2012, 11), <https://www.riigiteataja.ee/akt/127072012011>;
- Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus (RT I, 21.02.2013, 2), <https://www.riigiteataja.ee/akt/121022013002>;
- Euroopa Ühenduse (EÜ) Nõukogu määrus nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse EÜ määruseid nr 1290/2005, nr 247/2006, nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks EÜ määrus nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.1.2009, lk 16-99), eur-lex.europa.eu;
- Euroopa Komisjoni määrus nr 1122/2009, millega kehtestatakse EÜ nõukogu määruse nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning EÜ määruse nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuste nõuetele vastavusega (ELT L 316, 2.12.2009, lk 65-112), eur-lex.europa.eu.

Õigusaktidega saab lisaks tutvuda PRIA koduleheküljel www.pria.ee/loomatoetused2103/, Riigi Teataja koduleheküljel www.riigiteataja.ee ning Euroopa Liidu Teataja koduleheküljel eur-lex.europa.eu.

Taotluste esitamise aeg

Loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotlusi saab PRIAsse esitada 2.-20. märtsini 2013. a Kuna 2. märts on laupäev, algab sel kuupäeval taotluste vastuvõtt e-PRIA vahendusel, maakondlikud teenindusbürood alustavad taotluste vastuvõttu esmaspäeval, 4. märtsil. Pärast 20. märtsi esitatud loomakasvatuse üleminekutoetuse taotlusi menetlusse ei võeta. Piimasektori eritoetuse hilinenud taotluste vastuvõtmise aeg on 21. märtsist kuni 15. aprillini 2013. Hilinenud taotluste puhul vähendatakse toetust 1% iga hilinetud tööpäeva kohta. Posti teel saadetud taotluse esitamise ajaks loetakse postitempli kuupäev.

Taotluse esitamine läbi e-PRIA

Soovitame teil esitada taotluse internetis e-PRIA portaali vahendusel, mis asub veebiaadressil www.epria.eesti.ee/epria/. Sellega hoiate kokku aega ja muid kulusid. Portaal teeb juba taotluse esitamisel teie eest ära vajalikud eeltoimingud, kontrollides teie esitatud andmeid ning teavitab, kui olete taotluse täitmisel millegagi eksinud. Iga toetusliigi juures on personaalselt teile mõeldud lisainfo, kus teavitatakse toetusõiguste olemasolust, taotlemisõigusest, samuti on olemas taotlemisperioodi alguse seisuga ammlahmade loetelu, kui põllumajandusloomade registris on

registreeritud teie nimel toetusõiguslikke ammlehmi.

Kui teil endal arvutit pole, kuid soovite saada e-PRIA kasutajaks, siis PRIA maakondlikes teenindusbüroodes on e-PRIA arvutid kõigile PRIA klientidele kasutamiseks. Võtke kindlasti kaasa oma ID-kaart koos PIN-koodidega. Meie klienditeenindajad aitavad teil vajadusel e-PRIAs taotlust esitada.

Menüü *Teenused* alt valige *Loomatoetuste* alalõigust *Loomatoetuste taotlus*. Klõpsates sellele, on võimalik valida 2013. aasta loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotlusvorm. e-PRIA kaudu esitatud taotlust on võimalik ka muuta. Enda varem esitatud taotluse leiata menüüst *Dokumendid* alt avanevalt vahelehel *Esitatud*. Tehke vajalikud muudatused ja esitage e-PRIA kaudu taotlus uuesti. Kui teil tekib taotluse täitmisel küsimusi, siis abiinfo leiata hiire abil täidetavate lahtrite järel olevatele rohelistele küsimärkidele liikudes.

Toetuste taotlemine põllumajandusliku majapidamise ülevõtmisel

Kui pärast toetuse taotluse esitamist läheb kogu põllumajanduslik majapidamine ühelt omanikult teisele, on võimalik toetuse maksmine uuele omanikule. Selleks peab põllumajandusliku majapidamise üle võtnud isik ülevõtmisperioodil esitama PRIA-le majapidamise ülevõtmist tõendavad dokumendid ja taotlema toetuse maksmist. Ülevõtmisperioodiks loomakasvatuse üleminekutoetuse osas on 21. märts kuni 21. aprill ja piimasektori eritoetuse osas 21. märts kuni 1. september. Nimetatud ülevõtmise puhul antakse kõik üleandja toetuse taotlemisega kaasnevad õigused ja kohustused ülevõtjale.

PRIA teenindusbüroode aadressid ja infotelefonid

Harjumaa	Tuleviku 3, Laagri, Saue vald, 76401	639 1640
Hiiumaa	Mäe 2, Käina, 92101	463 6667
Ida-Virumaa	Viru 5a, Jõhvi, 41533	336 6767
Jõgevamaa	Ravila 10, Jõgeva, 48306	776 2811
Järvamaa	Pärnu tn 58, Paide, 72712	385 9901
Läänemaa	Jaani 10, Haapsalu, 90502	472 2040
Lääne-Virumaa	Võidu 38, Rakvere, 44313	326 4640
Põlvamaa	Puuri tee 1, Põlva, 63308	799 9380
Pärnumaa	Haapsalu mnt. 86, Pärnu, 80010	449 9081
Raplamaa	Kuusiku tee 6, Rapla, 79511	489 0241
Saaremaa	Tolli 6, Kuressaare, 93813	453 0491
Tartumaa	Narva mnt. 3, Tartu, 51009	737 7680
Valgamaa	Aia 17, Valga, 68203	766 0001
Viljandimaa	Vabaduse plats 4, Viljandi, 71020	434 2252
Võrumaa	Katariina 7, Võru, 65608	782 1833
Otsetoetuste infotelefon		737 7679
Registrite infotelefon		731 2311

Soovi korral võib esitada digitaalallkirjaga kinnitatud dokumendid meiliaadressil info@pria.ee.

Toetuse saamise nõuded

Loomakasvatuse üleminekutoetust ja piimasektori eritoetust võib taotleda isik, kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega põllumajanduslikus majapidamises.

Põllumajanduslikuks tegevuseks loetakse põllumajandustoodete tootmist ja kasvatamist, s.h saagikoristust, lüpsikarja pidamist, põllumajandusloomade aretamist ja pidamist ning maa hoidmist heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes.

Põllumajanduslikuks majapidamiseks loetakse majapidamist, kus on vähemalt 1 ha põllumajandusmaad või kus kasvatatakse vähemalt ühele loomühikule vastaval hulgal põllumajandusloomi. Põllumajandusmaana arvestatakse maad, millel kasvatatakse põllumajanduskultuuri või mida hoitakse heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes. Põllumajandusloomadena käsitletakse kõiki neid loomi, kes on kantud PRIA põllumajandusloomade registrisse ja lisaks määruse lisa nr 3 loetletud loomad (vt põllumajandusloomade arvestamist loomühikuteks lk 22).

Ammlehma kasvatamise üleminekutoetus

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev isik, kes kasvatab ammlehma. Ammlehmaks loetakse lihatõugu lehma või lehmmullikat ning lihatõuga ristamisel saadud lehma või lehmmullikat. Lehmmullikaks loetakse vähemalt 8 kuu vanust poegimata veist.

- Veis, kelle kohta toetust taotletakse, peab olema 2. märtsi 2013. aasta seisuga vähemalt 8 kuu vanune ja hiljemalt 2. märtsi 2013 seisuga registreeritud taotleja nimele PRIA põllumajandusloomade registris.
- Veisel peavad kõrvas olema nõuetekohased loetavad kõrvamärgid, kanded loomade kohta peetavas arvestuses (karjaraamatus) ja veisepassis peavad olema täielikud ja tõesed ning vastavuses põllumajandusloomade registrile esitatud andmetega. Karjaraamatu soovitusliku vormi leiab PRIA kodulehelt loomade registri rubriigist (www.pria.ee/registrid/loomade_register).
- **Toetusõiguslikud on järgmised lihavoidid:** hereford (Hf), limusiin (Li), aberdiinangus (Ab), šarolee (Ch), šoti mägiveis (Hc), piemont (Pi), hele tõug (Ba), simmental (Si), belgia sinine (Bb), dexter (De), galloway (Ga), aubrak (Au) või lihatõu ristand (rist). Nimetatud tõugudesse kuuluvaks loetakse asjaomaste tõutunnustega loomad. Kuna PRIA teeb kontrolli põllumajandusloomade registris olevate andmete alusel, siis kontrollige eelnevalt, et lihatõugu loom oleks registreeritud õige tõutähisega.
- Taotleja peab taotluse esitamise päevast kuni 28. aprillini 2013 ehk pidamisperioodi jooksul pidama oma karjas taotluse ammlehmade loetelu veerus 5 tähega „A” märgitud lehmi ja lehmmullikaid. Taotlusele märgitud loomi asendada ei saa.

Taotleja märgib ammlehma kasvatamise üleminekutoetuse taotlemiseks veiste arvu taotlusvormi lahtrisse 2.1 ning täidab ka taotluse lisa ammlehmade loetelu. Ammlehmade loetelu ettetrükki on võimalik saada maakondlikust teenindusbüroost, samuti on see näha e-PRIAs.

Ettetrükil olevate veiste andmed tuleb taotlejal kontrollida. Kui taotleja soovib ettetrükil oleva veise kohta toetust taotleda, märgib ta veergu 5 tähe „A“. Kui sellele veisele toetust ei soovita, siis jääb veerg 5 tühjaks.

Ute kasvatamise üleminekutoetus

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev isik, kes kasvatab vähemalt 10 utte.

- Utt, kelle kohta toetust taotletakse, peab olema hiljemalt 2. märtsi 2013. aasta seisuga registreeritud taotleja nimele PRIA põllumajandusloomade registris.
- Toetust saab taotleda vähemalt 10 ute kohta, kes hiljemalt 27. aprilli 2013. aasta seisuga (kaasa arvatud) on ühe aasta vanused.
- Utel peavad olema kõrvas nõuetekohased loetavad kõrvamärgid (või enne 9. juulit 2005. aastal sündinud utel nõuetekohane loetav kõrvamärk). Kanded loomade kohta peetavas arvestuses (karjaraamatus) peavad olema täielikud ja tõesed ning vastavuses põllumajandusloomade registrile esitatud andmetega. Karjaraamatu soovitusliku vormi leiab PRIA kodulehelt www.pria.ee/registrid/loomade_register.
- Taotleja peab taotluse esitamise päevast kuni 28. aprillini 2013 ehk pidamisperioodi jooksul pidama oma karjas taotlusele märgitud arvu nõuetele vastavaid uttesid.

Taotleja märgib ute kasvatamise üleminekutoetuse taotlemiseks uttede arvu taotlusvormi lahtrisse 2.2.

Piima üleminekutoetus

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev isik temale määratud või teiselt isikult üle võetud ja PRIA-le teavitatud piima täiendava otsetoetuse toetusõiguse alusel. Piima täiendava otsetoetuse toetusõiguse määramise aluseks 1. jaanuaril 2010 oli taotlejale 31. märtsi 2007. aasta seisuga määratud piima tootmiskvoodi kilogrammid.

Taotleja teeb nimetatud toetuse taotlemise kohta märke taotlusvormi lahtrisse 2.3. Taotleja ei märgi taotlusvormile temale määratud või teiselt isikult üle võetud toetusõiguste arvu ega kindlaks määratud piima tootmiskvoodi kilogramme, vaid ainult oma soovi nimetatud toetust taotleda.

PRIA avaldab teabe toetusõiguste kohta oma veebilehel (www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/), samuti on taotlejale tema toetusõiguste andmed nähtavad e-PRIAs.

Piima täiendava otsetoetuse toetusõigust saab teisele isikule üle anda ehk võõrandada või pärida. Isik, kes on omandanud piima täiendava otsetoetuse toetusõiguse, esitab PRIA-le hiljemalt koos taotlusega määruse lisas toodud vormi PT52 (vt toetusõigused lk 12).

Veise üleminekutoetus

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev isik temale määratud või teiselt isikult üle võetud ja PRIA-le teavitatud veise täiendava otsetoetuse toetusõiguse alusel. Veise täiendava otsetoetuse toetusõiguse määramise aluseks 1. jaanuaril 2010 oli taotlejale 2006. aastal veise kasvatamise täiendava otsetoetuse menetlemise käigus kindlaks määratud veiste loomühikud ja ammlehma kasvatamise täiendava otsetoetuse taotluse menetlemise käigus kindlaks määratud nende piimalehmade loomühikud, kes olid 14. veebruari 2006. aasta seisuga lihaste jõudluskontrolli all ja kellel oli nimetatud tähtpäevale eelnenud aasta jooksul sündinud vähemalt 50%-lise lihatõu veresusega vasikas.

Taotleja teeb nimetatud toetuse taotlemise kohta märke taotlusvormi lahtrisse 2.4. Taotleja ei märgi taotlusele temale määratud või teiselt isikult üle võetud toetusõiguste arvu ega loomühikuid, vaid ainult oma soovi toetust taotleda.

PRIA avaldab teabe toetusõiguste kohta oma veebilehel (www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/), samuti on taotlejale tema toetusõiguste andmed nähtavad e-PRIA-s.

Veise täiendava otsetoetuse toetusõigust saab teisele isikule üle anda ehk võõrandada või pärida. Isik, kes on omandanud veise täiendava otsetoetuse toetusõiguse, esitab PRIA-le hiljemalt koos taotlusega määruse lisas toodud vormi PT52 (vt toetusõigused lk 12).

Ute üleminekutoetus

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev isik temale määratud või teiselt isikult üle võetud ja PRIA-le teavitatud ute täiendava otsetoetuse toetusõiguse alusel.

Ute täiendava otsetoetuse toetusõiguse määramise aluseks 1. jaanuaril 2010 oli taotlejale 2007. aastal ute kasvatamise täiendava otsetoetuse menetlemise käigus kindlaks määratud uttede arv, mis ei ole väiksem kui kümme.

Taotleja teeb nimetatud toetuse taotlemise kohta märke taotlusvormi lahtrisse 2.5. Taotleja ei märgi taotlusvormile temale määratud või teiselt isikult üle võetud toetusõiguste arvu ega kindlaks määratud uttede arvu, vaid ainult oma soovi nimetatud toetust taotleda.

PRIA avaldab teabe toetusõiguste kohta oma veebilehel (www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/), samuti on taotlejale tema toetusõiguste kohta andmed nähtavad e-PRIA-s.

Ute täiendava otsetoetuse toetusõigust saab teisele isikule üle anda ehk võõrandada või pärida. Isik, kes on omandanud ute täiendava otsetoetuse toetusõiguse, esitab PRIA-le hiljemalt koos taotlusega määruse lisas toodud vormi PT52 (vt toetusõigused lk 12).

Piimasektori eritoetus

Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev isik tootmistaseme säilitamiseks. Taotleja peab olema taotluse esitamise aastale eelnenud kvoodiaastal (1. aprillist 2011 kuni 31. märtsini 2012) täitnud temale määratud piima individuaalset tootmiskvooti vähemalt 50% ulatuses ning tema nimel on 31. märtsi 2009. aasta ja taotluse esitamise aasta 2. märtsi seisuga põllumajandusloomade registris registreeritud:

- kuni 100 piimalehma;
- või üle 100 piimalehma, kui tema ettevõtte asukoht on saarel, kus ei ole piimatööstust ja kus puudub tasuta püsiühendus piimatööstust omava piirkonnaga.

Taotleja märgib nimetatud toetuse taotlemisel taotlusvormi lahtrisse 3 tema nimel põllumajandusloomade registris taotluse esitamise aasta 2. märtsi seisuga registreeritud piimalehmade arvu. Kui tema nimel on 2. märtsi piimalehmade arv suurem kui 31. märtsil 2009, siis ei maksta toetust suuremale arvule piimalehmadele, kui on taotleja nimel 31. märtsil 2009.

Piimasektori eritoetuse taotlejal on kohustus aastaringselt täita nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid kogu põllumajanduslikus majapidamises. Nõuetele vastavus koosneb headest põllumajandus- ja keskkonnaningimustest (sh püsirohumaa pindala säilitamise kohustus) ja kohustuslikest majandamisnõuetest. Erinevate valdkondade (keskkond, rahva-, looma- ja taimetervis, loomade heaolu) seadustest tulenevad nõuded on süsteemiga seotud järk-järgult. Nt loomade registreerimise ja identifitseerimise valdkonna nõuded rakendusid 2009. a ja loomade heaolu valdkonna nõuded alates 2013. Rohkem infot ja kehtivad nõuded leiab PRIA kodulehelt rubriigist „Oluline“ http://www.pria.ee/et/oluline-info/vaade/nouetele_vastavus/nouetele_vastavus/

Loomaandmete esitamine PRIA põllumajandusloomade registrisse

Ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse määramisel arvestatakse PRIA põllumajandusloomade registri 2. märtsil 2013 seisu. Nimetatud seisu kontrollimisel võetakse arvesse dokumendid, mis on registrisse esitatud hiljemalt 1. aprillil 2013.

Pidamisperioodi kontrollimisel (taotluse esitamise päevast kuni 28. aprillini 2013) võetakse arvesse dokumendid, mis on põllumajandusloomade registrisse esitatud hiljemalt 7. mail 2013.

Karja suuruse säilitamine ja loomade asendamine

Ammlehma kasvatamise üleminekutoetuse puhul peab taotleja säilitama pidamisperioodi jooksul taotlusele märgitud lehmi ja lehmmullikaid.

Asendada ei saa ammlehma kasvatamise üleminekutoetuse taotlusel märgitud lehmi ja lehmmullikat.

Kui karja suurus on pidamisperioodi jooksul vähenenud (v.a vääramatud jõud) ja taotlejat pole teavitatud kohapealse kontrolli läbiviimisest või kohapealne kontroll ei avastanud eeskirjade eiramisi, võib taotleja esitada taotluse muudatusavalduse (vt Taotlusel esitatud andmete muutmine) kuni 21. maini 2013 ja loobuda toetusest taotleja karjast väljaläinud loomade osas.

Ute kasvatamise üleminekutoetuse puhul tuleb taotlejal pidamisperioodi jooksul säilitada taotlusel märgitud arvul loomi. Nt kui toetust on taotletud 10 loomale, peab iga päev kuni 28. aprillini 2013 olema karjas vähemalt 10 toetuse nõuetele vastavat looma.

Taotleja võib karjast välja läinud looma pidamisperioodi jooksul asendada. Asendusloom peab olema registreeritud taotleja nimele põllumajandusloomade registris ning vastama toetuse nõuetele sama päeva seisuga, kui taotlusel esitatud loom karjast välja läheb.

Asendus-utt peab hiljemalt 27. aprilli 2013. aasta seisuga olema vähemalt ühe aasta vanune.

Kui karja suurus on pidamisperioodi jooksul vähenenud (v.a vääramatud jõu korral) ja asendusloomad puuduvad ning taotlejat pole teavitatud kohapealse kontrolli läbiviimisest või kohapealne kontroll ei ole avastanud eeskirjade eiramisi, võib taotleja esitada taotluse muudatusavalduse (vt. Taotlusel esitatud andmete muutmine) kuni 21. maini 2013. a ja loobuda toetusest väljaläinud loomade osas.

NB! Loomade asendamisest eraldi teatama ei pea, asendamine toimub põllumajandusloomade registri andmete alusel.

Karja suuruse säilitamise nõude erandid, mida loetakse vääramatuks jõuks

Nõuete rikkumiseks ei loeta seda, kui loomade arv pidamisperioodi jooksul on vähenenud taotleja surma või tema pikaajalise töövõimetuse tõttu, loodusõnnetuse, loomataudi puhkemise või taotleja tahtest sõltumatult looma karjast väljaviimise tõttu ning kui loomade arvu vähenemisest ja selle põhjustest on 7 kalendripäeva jooksul PRIA loomade registrit teavitatud. Seda saab teha ka e-PRIA vahendusel.

Looma karjast väljaviimist loetakse taotleja tahtest sõltumatuks, kui:

- loomal on diagnoositud haigus või trauma või loom on hukkunud ning taotlejal on selle tõendamiseks veterinaartõendi vormi 2T koopia või selle puudumisel piirkonda teenindava volitatud veterinaararsti kirjalik kinnitus ning taotleja on PRIA-le 7 päeva jooksul saatnud sellekohase taotluse andmete muutmiseks loomade registris;
- loom on läinud kaduma ja taotleja on 7 kalendripäeva jooksul saatnud PRIA-le sellekohase taotluse andmete muutmiseks loomade registris. Taotlejal peab olema looma kadumise tõendamiseks politseile esitatud avalduse koopia, mille ta esitab järelevalveametnikule, kui viimane seda nõuab.

Taotluse täitmine

Loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotlemiseks esitatakse vorm PT51, mille saab e-PRIAst või ettetrükina PRIA maakondlikust teenindusbüroost. Ammlehma kasvatamise üleminekutoetuse taotleja peab lisaks vormile PT51 esitama ka taotluse lisa ammlehmade loetelu.

NB! Piimasektori eritoetuse taotlejad, kes ei taotle ühtset pindalatoetust, peavad esitama pindalatoetuste taotluste vastuvõtmisperioodil maikuus „Ühtse pindalatoetuse, põllumajanduskultuuri ja heinaseemne üleminekutoetuse saamise nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord ning toetusõiguse üleandmisest teavitamise kord” määruse lisas 2 toodud nõuetele vastavuse küsimustiku.

Eeltäitmata vormid leiate PRIA koduleheküljelt

http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/loomakasvatuse_uleminekutoetus_ja_piima_sektori_eritoetus_2013/.

Palume paberil täidetava taotluse täita trükitähtedega ja kontrollida, et kõik nõutud lahtrid oleksid täidetud. Taotlusvorm koos lisadega tuleb täita loetavalt ja ilma parandusteta.

NB! Kirjutage taotlusele ja taotluse lisale kindlasti oma allkiri ja täitmise kuupäev!

Pärimisdokumentide esitamine

Pärija(d) peavad koos taotlusega PRIA-le esitama järgmised dokumendid: pärimisõiguse tunnistuse koopia, vajadusel¹ avaldus toetusõiguste ülevõtmise kohta (vorm PT52).

Pärimisdokumendid tuleb esitada PRIA maakondlikku teenindusbürosse, e-PRIA vahendusel neid esitada ei saa.

¹ Täiendava otsetoetuse toetusõiguste üleandmise vorm (PT52) tuleb esitada pärandi saajal hiljemalt koos asjakohase täiendava otsetoetuse taotlusega sellisel juhul, kui soovitakse taotleda täiendava otsetoetuse toetusõiguste alusel makstavat toetust (vt lk 12).

Ammlehmade loetelu

Ammlehma kasvatamise üleminekutoetuse taotlejal soovitame taotluse täita ja esitada e-PRIAs või võtta ammlehmade loetelu ettetrüki, millele trükitakse veiste andmed PRIA loomade registri 2. märtsi 2013. aasta seisu alusel. Kontrollige ettetrükk hoolikalt üle ja märkige veergu 5 täht „A” nende veiste kohta, kelle eest taotlete ammlehma kasvatamise üleminekutoetust. Jätke veerg 5 tühjaks, kui loomale toetust ei soovi.

Ettetrükk ei kajasta tingimata kõiki nõuetele vastavaid taotlusluseid loomi, valiku peab tegema taotleja. Vastutus selle eest, millised loomad ettetrükil on taotlusluseks märgitud, on taotlejal.

Kui taotleja karjas on veiseid, kes on toetusõiguslikud, kuid puuduvad nimekirjast, saab lisada nende loomade andmed nimekirja lõppu. Pöörake tähelepanu sellele, et oleksite loomade registrile andmed õigeaegselt edastanud. Kui vahetult enne 2. märtsi on toimunud karjas liikumised, millest olete PRIA-t registrivormiga teavitanud, kuid mis ei kajastu taotluse esitamise ajal veel PRIA loomade registris, siis palume neid muudatusi arvestada ka taotluse täitmisel. **Muudatuse tegemine loomade registris võib võtta alates paberil dokumendi saabumisest PRIA-sse kuni 14 päeva, e-PRIA vahendusel kuni üks ööpäev.**

Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmise avaldus

Avaldus taotleja andmete kandmiseks PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse tuleb esitada neil loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotlejatel, kes ei ole seni kantud PRIA põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse.

Kui registrisse kantud andmed on muutunud, peab taotleja esitama vabas vormis registrikande muutmise avalduse 15 tööpäeva jooksul andmete muutumisest arvates.

Kui soovite andmeid muuta PRIA teenindusbüroos, palume avalduse esitajal/edastajal kaasa võtta kehtiva isikut tõendav dokumendi. Kui taotleja ei esita avaldust ise, siis peab toojal avaldusega kaasas olema ka koopia esitaja isikut tõendavast dokumendist.

Ühingu/asutuse nimel võib avalduse esitada selle esindusõiguslik isik. Kui avalduse esitab taotleja esindaja, peab tal lisaks registriavaldusele kaasas olema taotleja või tema esindusõigusliku isiku antud volikiri (originaaldokument) ja koopia taotleja või tema esindusõigusliku isiku isikut tõendavast dokumendist. Registriavalduse võib esitada ka posti teel koos isikut tõendava dokumendi koopiaga. Vastava avaldusega palub taotleja kanda avalduse vormil esitatud andmed põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse. Taotleja kinnitab esitatud andmete õigsust ja annab nõusoleku nende, s.h isikuandmete töötlemiseks PRIA-s.

PRIA kliendiks on võimalik saada kiiresti ja mugavalt ka e-PRIA vahendusel, kus saab sõlmida ka kliendilepingu e-PRIA infoportaali kasutamiseks.

e-PRIA portaali saab siseneda PRIA kodulehekülje kaudu www.pria.ee, avalehelt on võimalik leida vajalikud kasutusjuhendid. Juhendamist saab infotelefonil 737 7679 või e-posti aadressil info@pria.ee

Füüsiline isik ja FIE saavad lepingu sõlmida e-PRIAs ilma digitaalse allkirjata.

Juriidilised isikud peavad lepingu allkirjastama digitaalselt või paberil (vorm on kättesaadav PRIA kodulehelt www.pria.ee/epria/). Juriidilise isiku äriregistri B-kaardil eritingimusteta volitatud isik saab lepingu sõlmimisel automaatselt volitused e-PRIA kasutamiseks. Äriregistri B-kaardil eritingimustega volitatud isikule tuleb e-PRIA kasutamiseks anda esmalt volitused (paberil või e-

PRIAs). Volituste andmise kohta saab samuti pikemalt lugeda PRIA kodulehelt www.pria.ee/epria/

Taotlusel esitatud andmete muutmine või taotluse menetlemise lõpetamine

Taotlusel esitatud andmeid on võimalik muuta või taotluse menetlemist lõpetada kuni selle ajani, mil taotlejat teavitatakse taotlusel esinevatest vigadest või kavatsusest läbi viia kohapealne kontroll või kohapealne kontroll on avastanud eeskirjade eiramisi. Kui kohapealsel kontrollimisel puudusi ei leitud, on taotluse muutmise või annulleerimise avalduse esitamine lubatud. Taotlusel esitatud andmeid saab muuta või taotluse menetlemist lõpetada kuni 21. maini 2013. aastal.

Taotlusel esitatud andmeid saab muuta või taotlust annulleerida taotleja avalduse alusel.

Soovituslikud vormid on PRIA koduleheküljel

http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/loomakasvatuse_uleminekutoetus_ja_piima_sektori_eritoetus_2013/ ja PRIA maakondlikes teenindusbüroodes. Muudatusavalduse või taotluse annulleerimise kohta e-PRIA-s lugege leheküljelt 5.

Paberil täidetud avalduse palume saata 21. maini samasse PRIA maakondlikusse teenindusbüroosse, kus esitasite ka taotluse.

Täiendava otsetoetuse toetusõigused

Täiendava otsetoetuse toetusõigused põhinevad ajaloolistel ehk varasemate taotlusperioodide andmetel põllumajandusministri asjaomase aasta määrustes sätestatud korras kindlaks määratud ühikutel.

PRIA määras täiendava otsetoetuse toetusõigused isikutele 1. jaanuaril 2010.

Vastavalt “Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse” muutmisele loeme täiendava otsetoetuse toetusõigusi alates 2013. aasta 1. märtsist vastava üleminekutoetuse toetusõigusteks.

Täiendava otsetoetuse toetusõigused on üleantavad ehk neid on võimalik võõrandada ja pärida.

Omandatud täiendava otsetoetuse toetusõiguste ülevõtmise kohta tuleb PRIAle esitada täiendava otsetoetuse toetusõiguste üleandmise vorm PT52 (kättesaadav

www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/) koos loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotlusega, et neid arvestataks toetuse määramisel ja maksmisel.

Dokumentide esitamata jätmisel ei teki teil õigust toetust saada.

Toetusõigusi saab üle anda vaid täisühikutena ja piirang on kehtestatud selleks, et ei tekiks toetusõiguste liigset jagunemist. Erandiks on juhud, kui PRIA määras taotlejale toetusõiguse ühiku murdosana - sellisel juhul on taotlejal õigus seda ka võõrandada. Võõrandamise teel saadud toetusõigusi ei ole võimalik teistkordselt üle anda välja arvatud otsejoones ülenejale ja alanejale sugulasele ning küljoones sugulasele ja abikaasale, kui on toimunud Euroopa Komisjoni määruse 1122/2009 art 82 kohane põllumajandusettevõtte üleandmine samale isikule. See piirang on kehtestatud selleks, et soodustada eeskätt põlvkondade vahetust ja toetusõiguste jäämist põllumajandusega tegelevatele isikutele. Nimetatud piirang ei kehti juhtudel, kui tegemist on toetusõiguse pärimisega.

Toetusõiguse pärimise korral on samuti vaja esitada PRIA-le üleandmise vorm PT52 ja lisaks pärimisõigust tõendavad dokumendid, milleks on pärimistunnistus, sundosa saaja tunnistus või tunnistuse kavand (vt pärimisseadus § 171, 173, 174).

Kui toetusõiguse määramise aluseks olev põllumajandusmaa või –loom oli isikul, kellele täiendava otsetoetuse toetusõigus määrati, renditud või muul õiguslikul alusel tema kasutuses, siis kasutusõiguse lõppedes ei lähe toetusõigus üle põllumajandusmaa või –looma omanikule.

Püsirohuma sailitamine

Kui loomakasvatuse üleminekutoetuse ja piimasektori eritoetuse taotleja kasutab põllumajandusmaad, aga ei taotle ühtset pindalatoetust, esitab ta ühtse pindalatoetuse taotlemise ajal (taotluste vastuvõtt on 2013. a maikuus) säilitatava püsirohuma pindala määramiseks andmed oma maakasutuse kohta. Maakasutust on vajalik näidata ainult nende põldude osas, mis on tegelikult 2013. aastal taotleja kasutuses, nt kui maa on välja renditud, siis seda taotlusel ei märgita.

Taotleja peab säilitama taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal pindalatoetuste taotlusel märgitud püsirohuma pindala.

Püsirohuma kohustuse üleandmine ja asendamine

Kui maakasutuse ja püsirohuma sailitamise kohustus läheb üle teisele põllumajandustootjale, säilitab vastuvõtja püsirohuma pindala taotluses näidatud ulatuses. Üleandja ja vastuvõtja täidavad põllumajandusministri 17. veebr 2010. a määruse nr 11 „Head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohuma sailitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord“ lisas 3 toodud püsirohuma sailitamise kohustuse üleandmise-vastuvõtmise taotluse. Üleandja edastab taotluse ärakirja PRIA-le 15 kalendripäeva jooksul.

Püsirohuma kohustuse üleandmisel ning ka selle vastuvõtmisel on oluline teada, et püsirohuma sailitamise kohustus on seotud konkreetse maaga. Uue maa kasutuselevõtmisel ja toetuste taotlemisel tuleks kindlasti PRIAst üle küsida, kas selle maaga on seotud püsirohuma sailitamise kohustus.

Kui taotleja soovib oma püsirohuma üles künda ja püsirohuma sailitamise kohustuse täitmiseks rajada püsirohuma teise kohta, siis peaks tal asendamiseks olema olema vähemalt 5-aastane lühiajaline rohuma või 6-aastane rohuma, mida saab lugeda püsirohumaaks. PRIA-le tuleb esitada püsirohuma kohustuse üleandmise vastuvõtmise taotlus ning sellisel juhul saab taotlejal püsirohuma sailitamise kohustuse lugeda täidetuks.

Püsirohuma tagasirajamise kohustuse rakendumine

Kogu Eesti kohta ei tohi taotlusalune püsirohuma pindala ja kogu põllumajandusmaa pindala suhtarv väheneda enam kui 10%. Püsirohuma sailitamise kohustust riigi tasandil võib vähendada nende alade osas, mis on põllumassiivide piiride täpsustamise käigus toetusõiguslike alade hulgast maha läinud või mida on metsastatud.

2007. a alates loetakse püsirohuma säilinuks ka juhtudel, kui taotleja taotleb oma püsirohuma sailitamise kohustusega hõlmatud maale poollooduslike koosluste hooldamise toetust ja täidab seal

nimetatud toetuse tingimusi.

Püsirohuma sailitamise kohustus loetakse täidetuks, kui 2013. a pindalatoetuste menetlemise tulemusel on Eesti säilitanud 2013. a püsirohuma pindala 2005. a absoluutväärtuses, või 2013. a taotlustel märgitud püsirohuma ja kogu põllumajandusmaa suhe on sama, mis 2005. aastal või pole vähenenud üle 10%.

Kui 2013. a pindalatoetuste menetlemise tulemusena aasta lõpuks selgub, et kogu Eesti taotlustel esitatud püsirohuma pindala suhe kogu põllumajandusmaasse on võrreldes 2005. a samade näitajatega vähenenud üle 5%, võetakse tarvitusele ennetavad meetmed ja PRIA teavitab sellest taotlejaid 31. detsembriks 2013. Taotlejatel, kes siiski soovivad oma püsirohuma pindala vähendada, tuleb sel juhul esitada hiljemalt 1. veebruariks 2014. a taotlus järgneva kalendriaastaks püsirohuma pindala vähendamiseks või kasutusotstarbe muutmiseks. PRIA vaatab esitatud taotlused läbi ning otsustab nende rahuldamise, lähtudes võrdse kohtlemise põhimõttest ja Eesti jaoks vajaliku püsirohuma suhte säilitamisest. PRIA võtab otsused vastu hiljemalt 1. aprilliks 2014. a.

Kui 2013. a pindalatoetuste menetlemise tulemusena 2013. a lõpul selgub, et kogu Eesti taotlustel esitatud püsirohuma pindala suhe kogu põllumajandusmaasse on võrreldes 2005. a samade näitajatega vähenenud üle 10%, tuleb põllumajandustootjal püsirohuma PRIA määratud ulatuses uuesti rajada.

Püsirohuma tagasirajamise kohustus hektarites määratakse igale taotlejale pindalatoetuste taotlustel märgitud püsirohuma hektarite alusel, minnes tagasi kuni kahe aasta võrra, lähtudes taotlejate võrdse kohtlemise printsiibist ja riigi tasandil vajaliku püsirohuma pindala säilitamise kohustusest. Vastava kohustuse teatab PRIA taotlejale hiljemalt 1. aprilliks 2014. a. Kui 2014. a pindalatoetuste taotlemise käigus selgub, et taotleja ei ole säilitanud ega tagasi rajanud PRIA poolt ette nähtud ulatuses püsirohumaad, vähendatakse taotlejale 2014. a pindalatoetuste menetlemisel määratavat toetussummat 15 – 100 %, kuna rikkumine on tahtlik.

Püsirohuma metsastamine

Püsirohuma säilitamise kohustust on võimalik vähendada ainult püsirohuma metsastamisel. Need taotlejad, kes metsastavad oma püsirohumaad, peavad PRIA-t sellest teavitama, esitades avalduse (piirimuutmise avalduse vorm) püsirohuma pinna vähendamiseks ning näidates põllumassiivi kaardil ära metsastatavad põllud ja nende pindala. Seejuures läheb metsastatav maa põllumajanduslike pindalatoetuste jaoks toetusõigusliku maa hulgast välja. Samuti väheneb püsirohuma säilitamise kohustus nende alade osas, mis on põllumassiivide piiride parandamise käigus toetusõiguslike alade hulgast maha läinud.

Taotluste kontrollimine

I Taotluste administratiivne kontrollimine

Ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetuse puhul kontrollitakse:

- kas 2. märtsi 2013. aasta seisuga on taotlusel märgitud ammlehmad ja uted registreeritud põllumajandusloomade registris ning kas nad vastavad toetuse saamise nõuetele;

- kas loomad, kellele taotletakse ammlehma kasvatamise üleminekutoetust, on 2. märtsi 2013. aasta seisuga vähemalt 8 kuu vanused lehmmullikad ja kuuluvad toetusõiguslike tõugude hulka;
- kas 2. märtsi 2013. aasta seisuga on taotlejal põllumajandusloomade registris registreeritud vastaval arvul uttesid, kes hiljemalt 27. aprilli 2013. aasta seisuga on vähemalt ühe aasta vanused;
- kas taotleja on ammlehma kasvatamise üleminekutoetuse puhul täitnud kohustust pidada oma karjas pidamisperioodi jooksul taotlusel märgitud veiseid alates taotluse esitamise päevast kuni 28. aprillini 2013. aastal;
- kas taotleja on ute kasvatamise üleminekutoetuse puhul täitnud kohustust pidada karjas pidamisperioodi jooksul taotlusel toodud arvu nõuetekohaseid uttesid alates taotluse esitamise päevast kuni 28. aprillini 2013. aastal.

Piima, veise ja ute üleminekutoetuse puhul kontrollitakse:

- kas taotlejale on määratud või ta on teiselt isikult üle võtnud asjaomase täiendava otsetoetuse toetusõiguse 20. märtsi 2013. aasta seisuga;
- kas taotleja on põllumajandusliku tegevusega tegelev isik. Seejuures tehakse kindlaks, et taotleja nimel on 31. detsembri 2012. aasta seisuga põllumajandusloomade registris registreeritud vähemalt 1 loomühikule vastaval hulgal põllumajandusloomi või 2012. aastal pindalatoetuste menetlemise käigus kindlaks määratud vähemalt 1 ha põllumajandusmaad. Kui administratiivse kontrollimise tulemusena ei selgu, kas taotleja on põllumajandusliku tegevusega tegelev isik, kontrollitakse seda vajadusel kohapeal.

Piimasektori eritoetuse puhul kontrollitakse:

- kas 31. märtsi 2009. aasta ja 2. märtsi 2013. aasta seisuga on taotleja nimel põllumajandusloomade registris registreeritud kuni 100 piimalehma (või üle 100 piimalehma, kui ettevõtja tegutseb saarel, kus puudub kohapealne piimatööstus ja puudub tasuta püsiühendus piirkonnaga, kus piimatööstus on);
- kas 2. märtsi 2013. aasta seisuga on taotlusel märgitud arv piimalehmasid registreeritud põllumajandusloomade registris ning kas loomad vastavad toetuse saamise nõuetele;
- kas taotlejale määratud individuaalne piima tootmiskvoot on taotluse esitamise aastale eelnenud kvoodiaastal 1. aprillist 2011 kuni 31. märtsini 2012 täidetud vähemalt 50% ulatuses.

II Kohapealne kontrollimine

Ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetuse puhul kontrollitakse:

- loomade nõuetekohast märgistust;
- taotleja poolt peetavat loomade arvestust (karjaraamatut). Loomade kohta peetavas karjaraamatus peab olema kirjas looma registrinumbr, sünniaeg, sugu, tõug, hukkimise või hädatapmise kuupäev, karja ja karjast välja liikumise kuupäevad, ostja ja müüja nimed ja aadressid ning ehitiste registreerimisnumbrid, kust loom saabus või kuhu viidi. Samuti kontrollitakse, kas kanded loomade kohta peetavas arvestuses ja veisepassis on täielikud ja tõesed ning vastavuses põllumajandusloomade registrile esitatud andmetega;
- veiste puhul veisepasside olemasolu.

Kohapealne kontroll viiakse läbi pärast taotluse vastuvõtu lõppu.

Juhul, kui loom on hukkunud või on tehtud hädatapp, peab taotlejal olema kohapeal esitamiseks veterinaartõendi 2T koopia või piirkonda teenindava volitatud veterinaararsti kirjalik kinnitus. Kui loom on kaduma läinud, peab taotlejal olema koopia looma kadumise kohta politseile esitatud avaldusest. Kõigil neil juhtudel tuleb ka PRIA loomade registrit 7 kalendripäeva jooksul teavitada.

Kui kohapealsest kontrollist on taotlejale ette teatatud, tuleb ammlehmad ja uted hoida või ajada kokku selliselt, et loomade tervist kahjustamata oleks võimalik kontrollida kõrvamärkide numbreid.

Piima, veise ja ute üleminekutoetuse puhul kontrollitakse

- taotlejaid vajadusel kohapeal, kui administratiivse kontrolli tulemusena ei selgu, kas üleminekutoetuse taotleja on põllumajandusega tegelev isik.

Piimasektori eritoetuse puhul kontrollitakse:

- piimalehmade arvu taotlemisaasta 2. märtsi ja 2009. aasta 31. märtsi seisuga registrikannete ja kohapeal esitatud dokumentide alusel.
- taotleja põllumajanduslikus majapidamises nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid.

Kohapealne kontroll viiakse läbi ajavahemikul aprillist kuni oktoobri lõpuni, nõuetele vastavuse süsteemi nõuete täitmist võidakse kontrollida aastaringsest.

Kui kohapealsest kontrollist on taotlejale ette teatatud, tuleb taotlejal vajadusel piimalehmad hoida või ajada kokku selliselt, et loomade tervist kahjustamata oleks võimalik kontrollida kõrvamärkide numbreid.

Toetuse vähendamine

Toetuse vähendamist rakendatakse ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetuse korral juhul, kui nõuetele vastavaid loomi on taotlusel märgituist vähem.

Taotlusel esitatud ja nõuetele vastavate loomade vahe	Toetuse määra vähendamine
Nõuetele vastavate loomade arv taotleja karjas on suurem kui taotlusel esitatud loomade arv.	Toetus määratakse taotluses märgitud loomade andmete alusel.
Taotlusel esitatud loomade arvu ja toetuse saamise nõuetele vastavate loomade arvu vahe on kuni kolm looma.	Toetus määratakse nõuetele vastavate loomade andmete alusel.
Taotlusel esitatud loomade arvu ja nõuetele vastavate loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ja määratud protsent* on kuni 5.	Toetus määratakse nõuetele vastavate loomade andmete alusel.
Taotlusel esitatud loomade arvu ja nõuetele vastavate loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ja määratud protsent* on suurem kui 5, kuid ei ületa 10.	Toetust vähendatakse nõuetele vastavate loomade arvu järgi määratud protsendi* võrra.
Taotlusel esitatud loomade arvu ja nõuetele vastavate loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ja määratud protsent* on suurem kui 10, kuid ei ületa 20.	Toetust vähendatakse nõuetele vastavate loomade arvu järgi kahekordse määratud protsendi* võrra.

* **Määratud protsent** - vähendamise aluseks on protsent, mille arvutamiseks jagatakse taotluses märgitud loomade arvu ja nõuetele vastavate loomade arvu vahe nõuetele vastavate loomade arvuga ja korrutatakse sajaga.

Näide. Kui loomapidaja taotles toetust 30 uute või ammlehma kasvatamiseks, kuid kohapealses kontrollis selgus, et tegelikult on taotlejal 26 looma ehk 4 looma vähem, siis leitakse määratud protsent järgmiselt: $4/26 \times 100 = 15\%$. Kuna määratud protsent jääb 10% ja 20% vahele, siis vähendatakse toetuse summat kahekordse määratud protsendi võrra.

NB! Kui karjaraamatus ja/või veisepassis on esitatud valekandeid, siis vähendatakse toetust veel 5% võrra pärast teisi vähendamisi.

Toetuse vähendamist rakendatakse piimasektori eritoetuse korral juhul, kui:

- taotlus esitatakse hilinenult ajavahemikul 21. märtsist kuni 15. aprillini 2013. a - siis vähendatakse toetust 1% iga hilinetud tööpäeva kohta.
- taotlusel märgitud loomade arv erineb kindlaksmääratud loomade arvust.

Taotlusel esitatud ja kindlaksmääratud loomade vahe	Toetuse määra vähendamine
Kindlaksmääratud loomade arv taotleja karjas on suurem kui taotlusel esitatud loomade arv.	Toetus määratakse taotluses märgitud loomade andmete alusel.
Taotlusel esitatud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahe on kuni kolm looma.	Toetust vähendatakse kindlaksmääratud loomade arvu järgi määratud protsendi* võrra
Taotlusel esitatud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ja määratud protsent* ei ületa 10.	Toetust vähendatakse kindlaksmääratud loomade arvu järgi määratud protsendi* võrra.
Taotlusel esitatud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ja määratud protsent* on suurem kui 10, kuid ei ületa 20.	Toetust vähendatakse kindlaksmääratud loomade arvu järgi kahekordse määratud protsendi* võrra.

* **Määratud protsent** - vähendamise aluseks on protsent, mille arvutamiseks jagatakse taotluses märgitud loomade arv, mille osas on avastatud eeskirjade eiramisi, kindlaksmääratud loomade arvuga ja korrutatakse sajaga.

Näide. Piimasektori eritoetuse taotlejal oli põllumajandusloomade registris registreeritud 31. märtsi 2009. a seisuga 50 looma, 2. märtsi 2013. a seisuga 60 looma, kuid taotlusele märkis 70 looma. Sellisel juhul käsitletakse taotlusele märgitud loomade arvuna 31. märtsi 2009. a seisu vastavalt Euroopa komisjoni määrusele nr 1122/2009 art 63 lg 1. Kui taotleja sattus ka kohapealse kontrolli valmisse ja kohapealses kontrollis selgus, et 2. märtsi seisuga oli taotlejal tegelikult karjas 45 looma ehk 5 looma vähem kui 31. märtsi 2009 seis, siis sellisel juhul leitakse määratud protsent järgmiselt: $5/45 \times 100 = 11\%$. Kuna määratud protsent jääb 10% ja 20% vahele, siis vähendatakse toetuse summat, mis arvestatakse kindlaksmääratud loomade arvu alusel, mida taotlejal oleks olnud õigus saada, kahekordse määratud protsendi võrra. Piimasektori eritoetust vähendatakse ka juhul, kui kontrolli käigus on kindlaks tehtud, et taotleja rikub nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid.

Heade põllumajandus- ja keskkonnatingimustes hoidmise nõuete, sh püsirohuma sailitamise ja

kohustuslike majandamisnõuete järgimise korral² hinnatakse rikkumise tõsidust, püsivust ning ulatust ning kas tegemist on hooletusest või tahtlikkusest tingitud rikkumisega ja kas on kergendavaid asjaolusid.

Kui rikkumine tuleneb põllumajandustootja hooletusest, on üldreeglina vähendamise ulatuseks 3% kogusummast. PRIA võib pädeva kontrolliasutuse kontrolliaruandes esitatud hinnangu alusel kooskõlas siiski otsustada, kas seda protsenti vähendada 1%-ni või suurendada 5%-ni.

Kui nõuetele mittevastavus on olnud põllumajandustootja poolt tahtlik, on vähendamise ulatuseks üldreeglina 20%. PRIA võib pädeva kontrolliasutuse kontrolliaruandes esitatud hinnangu alusel otsustada vähendada antud protsenti, kuid mitte alla 15%, või vajaduse korral suurendada seda 100%-ni toetuse kogusummast.

Kui järgneva kolme kalendriaasta jooksul on rikutud sama nõuet või standardit, siis korrutatakse esimese korduvuse puhul kindlaksmääratud vähendusprotsent kolmega. Edasiste korduvate rikkumiste puhul korrutatakse eelmise korduva rikkumise vähendusprotsenti kolmega. Kui korduvuse arvutamisel on jõutud 15%-ni, teavitab PRIA taotlejat, et sama nõude rikkumise veelkordsel kindlakstegemisel käsitletakse seda tahtliku nõude rikkumisena ning toetust vähendatakse tahtliku rikkumise vähendamise määraga.

Loomapidaja kohustus teatada PRIA loomade registrile 7 päeva jooksul põllumajandusloomadega seotud sündmustest kehtib üle kümne aasta ja on alates 2010. a üks osa nõuetele vastavuse süsteemi nõuetest.

Palume pöörata tähelepanu järgmistele asjaoludele:

- märgistamata loomade ostmine toob kindlasti kaasa rikkumise, kuna loom märgistatakse ettenähtust hiljem. Märgistamata looma ei või karjast välja viia ja igal juhul tuleb enne looma ostmist eelmisel loomapidajal lasta loom märgistada;
- looma hukkamise või kadumise korral palub PRIA märkida teatisele selle kuupäeva, millal kadumine või hukkamine tegelikult avastati, mitte oletada, millal see juhtuda võis;
- looma esmakordsest poegimisest, kui järglast ei olnud võimalik märgistada, tuleb samuti teavitada 7 päeva jooksul pärast sündmuse toimumist;
- kui dokumente edastatakse faksi teel, tuleks registreeritud infotelefonile helistades alati üle küsida, kas faks registrisse jõudis.

Kui e-PRIAs on tõrkeid või ei ole võimalik sinna siseneda, siis tuleks helistada esimesel võimalusel registreeritud infotelefonile või loomatoetuste ja pindalatoetuste infotelefonile. Kui e-PRIAst ei õnnestu dokumenti edastada, kasutage kohe teisi dokumendi esitamise võimalusi (post, digitaalselt allkirjastatud dokument elektronposti teel, faks, maakondlik teenindusbüroo).

Toetuse ümbersuunamine

2012. aastal rakendus Eestis vastavalt Euroopa Nõukogu (EÜ) määrusele nr 73/2009 toetuse ümbersuunamine ehk taotlejale makstavate otsetoetuste kogusumma vähendamine. Vähendamisi rakendatakse taotlejatele, kelle otsetoetuste kogusumma on üle 5000 euro. Neile taotlejatele, kelle otsetoetuste kogusumma jääb aga alla 5000 euro, ei rakendata vähendamisi ning toetus makstakse välja täies mahus.

Toetuse ümbersuunamisega kaasneva vähendamise aluseks võetakse otsetoetuste kogusumma.

² EÜ komisjoni määrus nr 1122/2009 art 47, 70, 71, 72

Otsetoetuste kogusumma koosneb ühtsest pindalatoetusest ja piimasektori eritoetusest ning üleminekutoetustest (edaspidi *otsetoetuste kogusumma*). Üleminekutoetuste kogusumma hulka arvatakse ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetus, põllumajanduskultuuri ja heinaseemne üleminekutoetus ning piima, veise ja ute üleminekutoetus (edaspidi *üleminekutoetuste kogusumma*).

Ühtse pindalatoetuse ja piimasektori eritoetuse summa osa, mis ületab 300 000€, vähendatakse 4% võrra vastavalt EÜ nõukogu määruse nr 73/2009 artikli 10a punktile 2.

Taotlejale makstava otsetoetuste kogusumma osa, mis ulatub üle 5000€, vähendatakse 10% võrra vastavalt EÜ nõukogu määruse 73/2009 artikli 10a lõike 1 ja artiklile 133a.

Kui üleminekutoetuste osa otsetoetuste kogusummast ületab 300 000 eurot, siis vähendatakse nimetatud määra ületavat üleminekutoetuste osa veel 4% võrra. Eelnevalt nimetatud vähendamisi rakendatakse taotlejale määratud üleminekutoetuste kogusummale, kuid mitte suuremas ulatuses kui on taotlejale määratud üleminekutoetuste summa kokku. Teisisõnu, kui taotlejale määratud üleminekutoetuste kogusumma on nt 3000€ ja arvestuslik vähendus on nt 3500€ ehk suurem, kui taotlejale määratud üleminekutoetuste kogusumma, siis jäetakse üleminekutoetused välja maksmata selles ulatuses, mis on taotlejale määratud.

N r	Taotlejale määratud otsetoetuste kogusumma enne vähendamisi			Taotlejale määratud otsetoetuste kogusumma pärast vähendamisi		
	Otsetoetuste summa (ÜPT ja piimasektori eritoetus)	Üleminekutoetuste kogusumma	Otsetoetuste kogusumma	Otsetoetuste summa (ÜPT ja piimasektori eritoetus)	Üleminekutoetuste kogusumma	Väljamaksmisele kuuluv otsetoetuste kogusumma
1	4800	1200	6000	4800	1100	5900
2	230 000	25 000	255 000	230 000	0	230 000
3	265 000	60 000	325 000	265 000	27 000	292 000
4	330 000	80 000	410 000	328 800	36 300	365 100

Näide 1. Otsetoetuste summa on 4800€, üleminekutoetuste kogusumma on 1200€ ning määratud otsetoetuste kogusumma on kokku 6000€. Summa jääb vahemikku 5000€-300 000€. Esmalt lahutatakse otsetoetuste kogusummast maha 5000€ ning saadud summat vähendatakse 10% võrra.

1. arvutuskäik: $6000 - 5000 = 1000 * 0,1 = 100€$.

Saadud summa lahutatakse üleminekutoetuste kogusummast.

2. arvutuskäik: $1200 - 100 = 1100€$.

Saadud summa on üleminekutoetuste kogusumma peale vähendusi. Otsetoetuste summat ei vähendata seetõttu, et see jääb alla 300 000€. Otsetoetuste ning üleminekutoetuste kogusumma liidetakse omavahel ning saadakse otsetoetuste kogusumma ehk lõplik väljamaksmisele kuuluv otsetoetuste kogusumma.

3. arvutuskäik: $4800 + 1100 = 5900€$ (Tabelis näide 1).

Näide 2. Otsetoetuste summa on 230 000€, üleminekutoetuste kogusumma on 25 000€ ning määratud otsetoetuste kogusumma on kokku 255 000€. Summa jääb vahemikku 5000€-300 000€.

Esmalt lahutatakse jällegi otsetoetuste kogusummast 5000€ ning saadud summat vähendatakse 10% võrra.

1. arvutuskäik: $255\ 000 - 5000 = 250\ 000 * 0,1 = 25\ 000\text{€}$.

Saadud summa tuleb lahutada üleminekutoetuste summast.

2. arvutuskäik: $25\ 000 - 25\ 000 = 0\text{€}$

Selle näite puhul saadakse üleminekutoetuste kogusummaks 0, mistõttu üleminekutoetusi välja ei maksta. Otsetoetuste ning üleminekutoetuste summad liidetakse omavahel ning saadakse otsetoetuste kogusumma ehk lõplik väljamaksmisele kuuluv otsetoetuste kogusumma.

3. arvutuskäik: $230\ 000 + 0 = \mathbf{230\ 000\text{€}}$ (Tabelis näide 2)

Näide 3. Otsetoetuste summa on 265 000€, üleminekutoetuste kogusumma 60 000€ ning määratud otsetoetuste kogusumma on kokku 325 000€. Kuna kogusumma on üle 300 000€, siis on selle puhul arvutuskäik erinev eelnevatest näidetest. Sarnaselt eelnevate näidetega lahutatakse otsetoetuste kogusummalt 5000€ ning saadud summat vähendatakse 10% võrra.

1. arvutuskäik: $325\ 000 - 5000 = 320\ 000 * 0,1 = 32\ 000\text{€}$ (esimene vähendus).

Järgnevalt arvatakse maha üleminekutoetuste kogusummalt veel 4% ning saadud tulemus lahutatakse üleminekutoetuste kogusummast. Kuna aga selle näite puhul jääb otsetoetuste summa alla 300 000€ ja alla jääb see 35 000€, mis võetakse üleminekutoetuste kogusummast, kantakse nimetatud summa otsetoetuste arvele ehk nõ täidetakse puudu olev osa, et saada 300 000€ täis.

2. arvutuskäik: $60\ 000 - 35\ 000 = 25\ 000$

Üleminekutoetuste summa on seega 25 000€, millest tuleb omakorda maha arvata 4%. Saadakse teine vähendus.

3. arvutuskäik: $25\ 000 * 0,04 = 1000\text{€}$ (teine vähendus)

Kahe vähendamise summad liidetakse omavahel kokku.

4. arvutuskäik: $32\ 000 + 1000 = 33\ 000\text{€}$ (vähendus)

Saadakse vähendus, mis tuleb lahutada üleminekutoetuste kogusummalt ning saadakse üleminekutoetuste summa

5. arvutuskäik: $60\ 000 - 33\ 000 = 27\ 000\text{€}$

Otsetoetuste ja üleminekutoetuste summad tuleb liita ja saadakse lõplik väljamaksmisele kuuluv otsetoetuste kogusumma. (Tabelis näide 3)

6. arvutuskäik: $265\ 000 + 27\ 000 = \mathbf{292\ 000\text{€}}$

Näide 4. Otsetoetuste kogusumma on 330 000€, üleminekutoetuste summa on 80 000€ ning määratud otsetoetuste kogusumma on kokku 410 000€. Kuna selle näite puhul läheb otsetoetuste summa üle 300 000€, siis vastavalt eelpool nimetatud nõukogu määrusele tuleb esmalt vähendada otsetoetuste kogusummat (300 000€) ületavast osast 4% võrra.

1. arvutuskäik: $330\ 000 - 300\ 000 = 30\ 000 * 0,04 = 1200\text{€}$

Saadud vähendus tuleb maha arvata otsetoetuste summast:

2. arvutuskäik: $330\ 000 - 1200 = 328\ 800\text{€}$. (otsetoetuste summa).

Sarnaselt kõigi eelnevate näidete puhul tuleb otsetoetuste kogusummalt lahutada 5000€ ning saadud tulemust vähendada 10% võrra.

3. arvutuskäik: $410\ 000 - 5000 = 405\ 000 * 0,1 = 40\ 500\text{€}$ (esimene vähendus).

Teise vähendusena tuleb üleminekutoetuste kogusummast võtta 4%.

4. arvutuskäik: $80\ 000 * 0,04 = 3\ 200\text{€}$ (teine vähendus).

Saadud vähenduste summad tuleb maha arvata üleminekutoetuste kogusummast ning saadakse üleminekutoetuste summa.

5. arvutuskäik: $80\ 000 - 40\ 500 - 3200 = 36\ 300\text{€}$ (üleminekutoetuste summa).

Otsetoetuste ja üleminekutoetuste kogusummad liidetakse ja saadakse lõplik väljamaksmisele kuuluv otsetoetuste summa.

6. arvutuskäik: $328\ 800 + 36\ 300 = \mathbf{365\ 100\text{€}}$ (tabelis näide 4)

Toetuse taotluse rahuldamata jätmise põhjused

Loomakasvatuse üleminekutoetuse taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- taotleja ei kasvata toetuskõlblikke loomi;
- taotleja esitas loomakasvatuse üleminekutoetuse taotluse pärast 20. märtsi;
- taotlusel puudub taotleja allkiri;
- taotleja ei võimalda läbi viia kohapealset kontrolli;
- kohapealsel kontrollimisel selgus, et taotleja ei täida toetuse saamiseks kehtestatud nõudeid;
- **ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetuse** taotlejal puudub arvestus (karjaraamat) loomade kohta;
- **ammlehma ja ute kasvatamise üleminekutoetuse** taotlusel esitatud loomade arvu ja nõuetele vastavate loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ning määratud protsent ületab 20 (vt. lk 16 tabelit);
- **ammlehma kasvatamise üleminekutoetust** ei määrata, kui taotlusel märgitud ammlehmad ei kuulu toetusõiguslike tõugude hulka;
- **ute kasvatamise üleminekutoetust** ei määrata, kui taotleja nimele on 2013. a 2. märtsi seisuga registreeritud vähem kui 10 utte, kes hiljemalt 2013. a 27. aprilli seisuga on ühe aasta vanused;
- **piima üleminekutoetuse** taotleja ei oma vastavaid toetusõiguseid 2013. a 20. märtsi seisuga;
- **veiste üleminekutoetuse** taotleja ei oma vastavaid toetusõiguseid 2013. a 20. märtsi seisuga;
- **ute üleminekutoetuse** taotleja ei oma vastavaid toetusõiguseid 2013. a 20. märtsi seisuga;
- **piima, veise ja ute üleminekutoetuse** taotleja ei ole põllumajandusliku tegevusega tegelev isik.

Piimasektori eritoetuse taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

- taotleja nimel on 2009. aasta 31. märtsi või taotluse esitamise aasta 2. märtsi seisuga rohkem piimalehmi kui toetuse saamise tingimused ette näevad;
- taotleja ei ole täitnud temale määratud piima individuaalset tootmiskvooti nõutavas ulatuses;
- piimasektori eritoetuse taotlus on esitatud pärast 15. aprilli;
- taotlusel puudub taotleja allkiri;
- taotleja ei võimalda läbi viia kohapealset kontrolli;
- kohapealsel kontrollimisel selgus, et taotleja ei täida toetuse saamiseks kehtestatud nõudeid;
- taotlusel esitatud loomade arvu ja 2. märtsi seisuga kindlaksmääratud loomade arvu vahe on suurem kui kolm looma ning määratud protsent ületab 20 (vt. lk 16 tabelit);
- taotlusel esitatud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahe tuleneb tahtlikust eeskirjade eiramisest;
- kui taotlusel esitatud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahe alusel määratud protsent ületab 50, jääb taotleja toetuse saajate hulgast välja käesoleval aastal ja üks kord

järgmise kolme kalendriaasta jooksul selle summa ulatuses, mis vastab taotletud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahele;

- kui taotlusel esitatud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahe tuleneb tahtlikust eeskirjade rikkumisest ning määratud protsent ületab 20, jääb taotleja toetuse saajate hulgast välja käesoleval aastal ja üks kord järgmise kolme kalendriaasta jooksul selle summa ulatuses, mis vastab taotletud loomade arvu ja kindlaksmääratud loomade arvu vahele;
- tahtliku nõuetele vastavuse rikkumise osas vähendatakse toetussummat kuni 100%;
- taotlus jäetakse rahuldamata ka siis, kui taotleja ei ole puuduste kõrvaldamiseks määratud tähtaja jooksul neid kõrvaldanud.

Toetuse määramine ja maksmine

PRIA kehtestab loomakasvatuse üleminekutoetuse ühikumäärad 22. maiks 2013 ja piimasektori eritoetuse ühikumäära 24. novembriks 2013.

PRIA otsustab loomakasvatuse üleminekutoetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise 29. maiks 2013 ja piimasektori eritoetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise 1. detsembriks 2013.

Juriidilistest isikutest toetuse saajate nimed avalikustatakse PRIA kodulehel www.pria.ee/et/toetused/valdkond/loomakasvatus/. Eraisikutele ja FIEdele määratud toetuseid ei või PRIA alates 09.11.2010 seoses Euroopa Kohtu otsusega enam avalikustada.

Toetuse vähendamise või taotluse rahuldamata jätmise otsusest teavitab PRIA taotlejat kirjalikult, saates väljavõtte vastavast otsusest 10 tööpäeva jooksul pärast otsuse kinnitamist. Taotlejale, kellele määratakse toetus taotletud mahus, väljavõtet ei saadeta.

NB! Arveldusarve numbri või -omaniku nime muutumisel palume kohe teavitada PRIA toetuste registrit, vastasel juhul ei ole võimalik toetussummat õigeaegselt üle kanda. Määratud toetused kantakse ainult toetuse taotleja kehtivale kontole.

Otsuse vaidlustamine

Kui taotleja ei ole PRIA otsusega rahul, on tal võimalus teha vastavasisuline vabas vormis kirjalik avaldus või haldusmenetluse seadusele vastav vaie PRIA peadirektorile, põhjendades omapoolset seisukohta. Avaldus või vaie tuleb saata või tuua aadressil Narva mnt 3, Tartu 51009 30 päeva jooksul pärast otsuse väljavõtte saamist taotluse rahuldamata jätmise või toetuse vähendamise kohta. Avalduse või vaide põhjal vaadatakse taotlus uuesti üle ja teavitatakse taotlejat kirjalikult, kas varasemat otsust muudetakse või mitte.

Loomühikute arvestus

Loomühikute (LÜ) arvutamiseks korrutatakse põllumajandusloomade arv järgmiste koefitsientidega:

- 1) üle 24 kuu vanune veis, s.h ammlehm
- 2) 6-24 kuu vanune veis

1 LÜ
0,6 LÜ

3) kuni 6 kuu vanune veis	0,2 LÜ
4) lammas või kits	0,15 LÜ
5) kuni 6 kuu vanune lamba- või kitsetall	0,05 LÜ
6) hobune	1 LÜ
7) varss	0,35 LÜ
8) muud hobuslased	0,8 LÜ
9) siga (üle 20 kg)	0,34 LÜ
10) pörsas (alla 20 kg)	0,027 LÜ
11) munakana	0,014 LÜ
12) broiler	0,007 LÜ
13) väikeloomad pojad, kodulinnu tibud, vutt, käabuskana jt	0,004 LÜ
14) jaanalind, emu, nandu jt	0,35 LÜ
15) muud kodulinnud (part, faasan, hani, kalkun jt) ja väikeloomad (küülik, mink, tuhkur, naarits, nutria, tšintšilja jt)	0,03 LÜ
16) mesilaspere	0,34 LÜ

LOOMAKASVATUSE ÜLEMINEKUTOETUSE JA PIIMASEKTORI ERITOETUSE MENETLEMISE AJAKAVA 2013. AASTAL

	Loomakasvatuse üleminekutoetus	Piimasektori eritoetus
Taotluste vastuvõtt	2.– 20. märts	2.– 20. märts, hilinenud taotlused 21. märts-15. aprill
Loomade pidamisperiood	Taotluse esitamise päevast kuni 28. aprillini	
PRIA kehtestab ühikumäärad	Hiljemalt 22. maiks	Hiljemalt 24. novembriks
PRIA kinnitab toetuste määramise, mittemääramise otsused	Hiljemalt 29. maiks	Hiljemalt 1. detsembriks
PRIA saadab otsuste väljavõtted taotlejatele	14. juuniks	17. detsembriks
Toetuse väljamaksmine	Hiljemalt 30. septembriks	Hiljemalt 30. juuniks 2014

NB! Euroopa Komisjoni määruse nr 1122/2009 art 80 lõike 1 kohaselt on alusetult tehtud väljamakse korral taotleja kohustatud saadud summa koos intressiga tagasi maksuma.